

14. German Criminal Code (1998). URL: <http://www.gesetze-im-internet.de/stgb/BJNR001270871.html>.
15. Konchuk, N.S. (2019). Kryminalna vidpovidalnist za derzhavnu zradu [Criminal Liability High Treason] Candidate's dissertation. Lviv [in Ukrainian].
16. Organic Law of the Penalty Code of Spain (1995). URL: <https://www.boe.es/buscar/pdf/1995/BOE-A-1995-25444-consolidado.pdf>.
17. Penal Code of the Republic of Estonia (2019). URL: https://www.riigiteataja.ee/en/compare_original/501042019020.
18. Pysmenskyi Ye.O. Kolaboratsionizm yak suspilno-politychne yavyshe v Ukraini (kryminalno-pravovi aspekty) [Collaboration as a socio-political phenomenon in Ukraine (criminal law aspects)]. Severodonetsk, 2020. 121 s.
19. Swedish Criminal Code (1962). URL: <http://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=1962:700>.
20. Swiss Criminal Code (1937). URL: https://fedlex.data.admin.ch/filestore/fedlex.data.admin.ch/eli/cc/54/757_781_799/20190301/en/pdf-a/fedlex-data-admin-ch-eli-cc-54-757_781_799-20190301-en-pdf-a.pdf.
21. Zaitsev, O.V., Filipenko, V.R. (2018). Zviltennia vid kryminalnoii vidpovidalnosti za derzhavnu zradu: zarubizhnyi dosvid [Release from Criminal Liability for High Treason: Foreign Experience]. Fundamentalni problemy kryminalnoii vidpovidalnosti: materialy nauk. polilohu (Kharkiv, 7 veres. 2018 r.). Kharkiv: Pravo, pp.172–176 [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.5.4.20>

FUNKCJE REGULACJI SPOSOBÓW OCHRONY OSOBISTYCH PRAW MAJĄTKOWYCH MAŁŻONKÓW PRZEZ KODEKS RODZINNY UKRAINY

Aliona Skichenko

aspirantka Katedry Postępowania Cywilnego

Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Tarasa Szewczenki (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0001-5118-9040

Skichenko@gmail.com

Adnotacja. Artykuł analizuje przepisy Kodeksu Rodzinnego Ukrainy i Kodeksu Cywilnego Ukrainy, regulujące sposoby ochrony subiektywnego prawa cywilnego i rodzinnego. Ujawnia się różnica między rodzinnym i prawnym sposobem ochrony praw majątkowych małżonków a prawami cywilnymi. Przez rodzinną ochronę praw majątkowych małżonków należy rozumieć zestaw środków przewidzianych przez prawo rodzinne, procesowe, stosowanych w związku z naruszeniem tych praw i mających na celu przywrócenie lub ochronę interesów posiadacza tego prawa. Stwierdza się, że w kontekście sądowej ochrony praw majątkowych małżonków dość kontrowersyjna jest normatywna regulacja stosowania przepisów Kodeksu Cywilnego Ukrainy do regulacji stosunków rodzinnych (art. 8 Kodeksu Rodzinnego Ukrainy) wyłącznie do stosunków majątkowych. Stwierdza się, że określone w Kodeksie Cywilnym Ukrainy warunki pozbawienia prawa do obrony w sądzie prawa cywilnego w pełni powinny obejmować ochronę praw majątkowych małżonków. Zgodnie z przepisami Kodeksu Rodzinnego Ukrainy nie jest dopuszczalne stosowanie analogii prawa, w szczególności cywilnej instytucji samoobrony, do regulacji sposobów ochrony praw niematerialnych małżonków. W kontekście prawa człowieka do samoobrony, określone w artykule 55 Konstytucji Ukrainy proponuje się uzupełnienie Kodeksu Rodzinnego Ukrainy instytucją samoobrony praw i interesów rodzinnych ze wskazaniem charakterystycznych cech samoobrony, które proponuje autor.

Słowa kluczowe: sąd, prawo procesowe, sposoby ochrony, prawa niemajątkowe, prawa podmiotowe.

FEATURES OF REGULATION OF THE FAMILY CODE OF UKRAINE METHODS OF PROTECTION OF PERSONAL NON-PROPERTY RIGHTS OF SPOUSE

Olena Skichenko

Postgraduate Student at the Department of Civil Procedure

Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0001-5118-9040

Skichenko@gmail.com

Abstract. The article analyzes the norms of the IC of Ukraine and the Central Committee of Ukraine, which regulate the methods of protection of subjective civil and family law. The difference between the family law method of protection of non-property rights of spouses is revealed. Family law protection of non-property rights of spouses should be understood as a set of means provided by family, procedural law, which are used in connection with the violation of the rights and are aimed at restoring or protecting the interests of the holder of this right. It is concluded that in the context of judicial protection of non-property rights of spouses, quite controversial regulation of the application of the regulation of family relations of the Central Committee of Ukraine (Article 8 of the IC of Ukraine) exclusively to property relations. It is concluded that the conditions of deprivation of the right to protection in civil court defined in the Civil Code of Ukraine should fully apply

to the protection of non-property rights of spouses. In accordance with the norms of the IC of Ukraine, it is inadmissible to apply the analogy of law, in particular the civil institution of self-defense, to the regulation of methods of protection of non-property rights of spouses. In the context of a person's right to self-defense, set out in Article 55 of the Constitution of Ukraine, it is proposed to supplement the IC of Ukraine with the institute of self-defense of family rights and interests, indicating the characteristic features of self-defense proposed by the author.

Key words: court, procedural legislation, methods of protection, non property rights, personal rights.

ОСОБЛИВОСТІ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ СІМЕЙНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ

Альона Скіченко

аспірантка кафедри цивільного процесу

Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0001-5118-9040

Skichenko@gmail.com

Анотація. У статті аналізуються норми СК України та ЦК України, які регулюють способи захисту суб'єктивного цивільного та сімейного права. Розкривається відмінність сімейно-правового способу захисту немайнових прав подружжя від цивільного. Під сімейно-правовим захистом немайнового права подружжя потрібно розуміти сукупність передбачених сімейним, процесуальним законодавством засобів, які застосовуються у зв'язку з порушенням цих прав і спрямованих на поновлення або захист інтересів носія цього права. Робиться висновок, що в контексті судового захисту немайнового права подружжя доволі спірною є нормативна регламентація застосування до регулювання сімейних відносин норм ЦК України (ст. 8 СК України) виключно до майнових відносин. Робиться висновок, що визначені в ЦК України умови позбавлення права на захист в суді цивільного права повною мірою повинні розповсюджуватись на захист немайнового права подружжя. Відповідно до норм СК України не допустимо застосовувати до регулювання способів захисту немайнового права подружжя аналогію права, зокрема цивільного інституту самозахисту. У контексті права особи на самозахист, викладеного у статті 55 Конституції України, пропонується доповнити СК України інститутом самозахисту сімейних прав та інтересів із зазначенням характерних ознак самозахисту, які пропонує автор.

Ключові слова: суд, процесуальне законодавство, способи захисту, немайнові права, права особи.

Вступ. У науковій літературі триває процес обговорення внесених змін до ЦК України, Сімейного кодексу України щодо нормативної регламентації немайнових правовідносин з участю подружжя. Необхідно визнати, що до прийняття нового ЦК України, СК України нормативна регламентація немайнових правовідносин була штучно звужена, як наслідок доктринального заперечення визначення в нормі права немайнових прав подружжя, їх захисту в суді. Між тим правозастосовна діяльність у сфері захисту немайнових прав подружжя ускладнюється внаслідок взаємопроникнення або конвергенції немайнових та майнових правовідносин з участі подружжя. З іншого боку, має місце невиправдане змішування об'єктів немайнових прав із самими правами. Особисте немайнове право та його об'єкт тісно пов'язані, але не тотожні (Maleina, 2001: 14). У цьому контексті **метою** статті є аналіз норм СК України про захист немайнових прав подружжя, в т.ч. способи захисту цього права та формулювання відповідних авторських висновків та пропозицій.

Основна частина. В основі правової охорони сімейних прав (ст. 5 СК України) визначальним є принципи забезпечення непорушності та здійснення сімейних прав та заходи, спрямовані на попередження порушень цих прав. У той же час захисні норми спрямовані насамперед на відновлення порушеного права та усунення перешкод у його здійсненні шляхом вчинення відповідних дій.

Статтею 55 Конституції України визначено, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

За галузевою ознакою цивілісти розглядають цивільно-правовий захист певного цивільного права як систему активних заходів, які застосовує правовласник, компетентні державні чи інші органи, спрямованих на усунення порушень цивільного права, покладання виконання обов'язку з відновлення порушеного права на порушника. У науці цивільного процесуального права, сімейного права немає визначення поняття сімейно-правового захисту немайнового права подружжя, але з огляду на певну тотожність способів захисту визначення, яке використовують у цивілістиці, заслуговує уваги в дослідженні способів захисту немайнового права за нормами СК України. На нашу думку, під сімейно-правовим захистом немайнового права подружжя потрібно розуміти сукупність передбачених сімейним, процесуальним законодавством засобів, які застосовуються у зв'язку з порушенням цих прав і спрямованих на поновлення або захист інтересів носія цього права.

Сімейно-правовому захистові притаманні свої специфічні методи та засоби, які в більшості випадків співпадають та істотно відмінні від існуючих в інших галузях права.

Специфіка сімейно-правового захисту права полягає, насамперед, у застосуванні таких юридичних механізмів, які забезпечують подолання перешкод у здійсненні немайнового права. На нашу думку, такий розповсюджений цивільно-правовий спосіб захисту, як відновлення майнового становища власника за рахунок майна порушника або іншої зобов'язаної особи також, може бути застосовано до захисту немайнових прав

подружжя, зокрема законодавство України покладає обов'язок на роботодавця відшкодувати працівнику шкоду внаслідок втрати репродуктивної функції жінки, чоловіка. У цьому випадку відшкодування може відбуватися у формі безоплатного (за кошт роботодавця) лікування з метою поновлення репродуктивної функції.

На відміну від ЦК України, норми СК України включають як норми загальноохоронного значення (Державна охорона сім'ї (ст.5 СК України); Глава 2 Розділ І СК України «Здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків. Захист сімейних прав та інтересів» і т.і.), так і норми щодо захисту сімейних прав та інтересів, у разі порушення конкретного суб'єктивного права, наприклад, визнання недійсності усиновлення (ст. 236 СК України), скасування усиновлення (ст. 238 СК України) тощо.

Сімейно-правовий захист може реалізовуватись лише за допомогою конкретних правових способів. У чинному СК України є спеціальний перелік конкретних правових способів, якими може скористатися особа у разі порушення його суб'єктивного сімейного права та інтересу. Так, частина 1 статті 152 СК України встановлює, що кожен учасник сімейних відносин, який досяг чотирнадцяти років, має право на безпосереднє звернення до суду за захистом свого права або інтересу. Суд застосовує такі способи захисту немайнових прав подружжя:

- 1) встановлення правовідношення – цим розповсюдженим способом захисту є визначення походження дитини (глава 12 Розділ ІІІ СК України);
- 2) примусове виконання добровільно невиконаного обов'язку – таким буде стягнення аліментів;
- 3) анулювання сімейного правовідношення, наприклад, у разі визнання недійсним усиновлення (ст. 236 СК України), виключення імені особи як матері, батька з актового запису про народження дитини і т.ін.;
- 4) припинення сімейного правовідношення – цим способом захисту є розірвання шлюбу, скасування усиновлення (ст. 238 СК України), позбавлення усиновлювача батьківських прав (ст. 242 СК України);
- 5) припинення дій, які порушують сімейні права, наприклад, у разі повернення викраденої дитини, усунення перешкод, які чинилися одному з батьків у здійсненні його права на особисте виховання дитини;
- 6) відновлення правовідношення, яке існувало до порушення права, наприклад, поновлення актового запису в разі визнання усиновлення недійсним (ст. 241 СК України) – цей спосіб захисту застосовується, як правило, одночасно з припиненням дій, які порушували сімейні права, в той час як припинення таких дій може як спосіб захисту бути застосовано окремо. Відновленням правовідношення слід вважати поновлення батьківських прав, повернення дитини, яка була відібрана від батьків без позбавлення їх батьківських прав;
- 7) відшкодування матеріальної шкоди (збитків) та моральної шкоди тим, хто порушив сімейні права особи відповідно до випадків, передбачених СК України або договором;
- 8) стягнення неустойки у випадках передбачених СК України (ст. 196) або договором.

Наведений перелік способів захисту немайнових прав подружжя є відкритим та може бути доповнений іншим законом або домовленістю сторін.

Таким чином, неважко помітити, що з нормативної точки зору система охорони сімейних прав та інтересів в СК України розпорошена у різних главах і розділах кодексу, що встановлюють умови недійсності шлюбу, усиновлення, виключення імені особи як матері, батька з актового запису про народження дитини, відшкодування матеріальної та моральної шкоди, поновлення права тощо. У зв'язку з викладеним система засобів захисту суб'єктивного немайнового права подружжя уявляється підпорядкованою системі охорони сімейних прав та інтересів і є складовою частиною цієї суперсистеми.

Встановлений в СК України перелік способів захисту сімейних прав та інтересів у деяких випадках збігається з переліком основних способів захисту цивільних прав, наведених у статті 16 ЦК України.

Перелічені засоби захисту можуть бути доповнені, оскільки на сьогодні Законами України передбачені й інші засоби захисту цивільних прав та захисту немайнового права подружжя.

Чинне законодавство України наділяє подружжя, кожного з них, певним обсягом особистих немайнових прав. Так, подружжя є носієм права на повагу до своєї індивідуальності, своїх звичок та уподобань (ст. 51 СК України), права на фізичний та духовний розвиток (ст. 52 СК України), права дружини та чоловіка на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї (ст. 54 СК України), права на свободу та особисту недоторканість (ст. 56 СК України) тощо.

Видається, що норми сімейного, цивільного права забезпечують регулювання і охорону множини немайнових прав подружжя. На думку окремих авторів, специфічною метою цивільно-правового захисту цивільного права є прагнення відновити порушені права, попередній майновий стан особи, права якої порушено (Pidoryhoga at all, 1995: 322). Проте суть правового захисту в правовій літературі трактується неоднозначно: поки що наукою не сформульовано чітких критеріїв щодо змісту захисту цивільних прав загалом (Dzera, 2010: 217). Такий висновок стосується і щодо захисту немайнового права подружжя. Невипадково в науковій літературі немає сталого визначення основних способів захисту сімейних прав та інтересів.

Щодо форми захисту немайнового права подружжя прийнято виділяти дві форми захисту – юрисдикційну і позаюрисдикційну (Dzera, 2001: 21). Юрисдикційна форма захисту немайнового права здійснюється у судовому і адміністративному порядку. Суттєво відрізняється розгляд справ про захист немайнових прав подружжя в цивільному судочинстві в порядку окремого та позовного провадження, зокрема, відрізняється особливістю формування предмету доказування, суб'єктивним складом і т. ін.

У контексті судового захисту немайнового права подружжя доволі спірною є нормативна регламентація застосування до регулювання сімейних відносин норм ЦК України (ст. 8 СК України) виключно до майнових відносин, що в науковій літературі неодноразово обговорювалось (Romovska, 2006: 40). Вказану тезу доречно проілюструвати на прикладі нормативного регулювання ЦК України випадків відмови у судовому захисті.

У частині другій ст. 16 ЦК України наведений примірний перелік способів захисту цивільних прав та інтересів. Встановлюючи гнучку варіабельність способів захисту цивільних прав і інтересів, законодавець передбачив в ЦК України випадки (ст. 16 ч. 3) можливої відмови у судовому захисті цивільного права та інтересу особи, в разі порушення нею положень частини другої – п'ятої статті 13, а саме:

1) під час здійснення своїх прав особа порушує права інших осіб, завдає шкоди довкіллю або культурній спадщині;

2) особа діє з наміром завдати шкоди іншій особі, а також зловживає правом в інших формах;

3) під час здійснення цивільних прав особа не додержується моральних засад суспільства;

4) у випадку використання цивільних прав із метою неправомірного обмеження конкуренції, зловживання монопольним становищем на ринку, а також у випадку недобросовісної конкуренції.

На нашу думку, зазначені обставини мають бути встановлені (або спростовані) в ході судових слухань з ухваленням відповідного рішення, бо інакше це суперечило б конституційним гарантіям про право кожного захистити свої права в суді. З іншого боку, в зазначеному переліку, що окреслює межі здійснення цивільних прав, є неформалізовані (в юридичному розумінні) критерії оцінки дій особи, такі як додержання (або недодержання) моральних засад суспільства, що ускладнить і заплутає виключно важливе питання – право захисту цивільного права та інтересу в суді. Видається, що визначені законодавцем умови позбавлення права на захист в суді цивільного права повною мірою повинні розповсюджуватись на сімейні правовідносини.

Відповідно до статті 55 Конституції України кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань. На жаль, цей конституційний принцип не знайшов реалізації у чинному СК України. Інститут необхідної оборони за кримінальним законодавством або стан крайньої необхідності не вичерпує самозахист цими двома випадками. На сьогодні Кримінальний кодекс України дає вичерпний перелік можливості здійснення самозахисту сімейних прав та інтересів, у тому числі і прав, що впливають із договірних відносин. Інакше кажучи, в законодавстві України закріплений принцип реалізації захисту тільки у встановленому порядку, тобто юрисдикційним органом. Усе, що виходить за це «коло», розглядається як самоправство. Дещо інакше вирішено питання самозахисту в ЦК України. У частині 1 статті 19 ЦК України вперше розкривається це поняття: самозахистом є застосування особою засобів протидії, які не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Способи самозахисту можуть обиратися самою особою чи встановлюватися договором або актами цивільного законодавства. Виникає питання, чи допустимо екстраполювати правила самозахисту цивільних прав на сімейні відносини, зокрема на захист немайнових прав подружжя. Відповідно до СК України це не допустимо, але у договірних відносинах це цілком можливо. Не можна не помітити доволі загальне визначення інституту самозахисту, що призведе до складнощів у правозастосовній діяльності. З іншого боку, наведена в ЦК України характеристика способу самозахисту – способи самозахисту мають відповідати змісту права, що порушене, характеру дій, якими воно порушене, а також наслідкам, що спричинені цим порушенням, є занадто академічно викладеною і багато в чому має оціночний характер, що призведе до різного тлумачення змісту способів самозахисту.

На нашу думку, інститут самозахисту має бути передбачений у чинному СК України. Крім того, є всі підстави вважати про наявність деяких елементів цього інституту в СК України, зокрема в пункті 5 частини 2 статті 18 передбачено захист сімейних прав та інтересів осіб шляхом відновлення правовідношення, яке існувало до порушення права. Стосовно самозахисту, то у цьому випадку йдеться про поновлення батьківських прав, повернення дитини, яка була відібрана від батьків без позбавлення їх батьківських прав. Реалізація самозахисту в цьому випадку спрямована на поновлення батьківських прав, а відшкодування збитків реалізується в інший спосіб захисту сімейних прав та інтересів.

У контексті права особи на самозахист, викладеного у статті 55 Конституції України, було б доцільним запровадити в СК України інститут самозахисту сімейних прав та інтересів із зазначенням таких характерних ознак самозахисту:

1) самозахист здійснюється, коли порушення суб'єктивного права вже відбулося і продовжується;

2) обставини (місце і час) виключають можливість в цей момент звернутися за захистом до державних владних органів;

3) самозахист відбувається силами суб'єкта сімейних прав та інтересів;

4) самозахист не повинен виходити за межі дій, необхідних для припинення порушення прав суб'єкта сімейних прав та інтересів.

Висновки. У статті проаналізовано норми СК України та ЦК України, які регулюють способи захисту суб'єктивного цивільного та сімейного права. Розкрито відмінність сімейно-правового способу захисту немайнових прав подружжя від цивільного.

Список використаних джерел:

1. Дзера І.О. Цивільно-правові засоби захисту. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 134 с.
2. Малєина М.Н. Личные неимущественные права граждан (понятие, осуществление, защита). 2-е изд., испр. и доп. Москва : МЗ-ПРЕСС, 2001. 321 с.
3. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Ін Юре, 2006. 568 с.
4. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданника. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
5. Цивільне право. Загальна частина / За ред. Підпригори О.А. і Бобрової Д.В. Київ : ВДВ 1995, 430 с.

References:

1. Dzera I.O. (2001). Tsyvilno-pravovi zasoby zakhystu [Civil remedies]. K. : Yuryнком Ynter. 134 p.
2. Maleina M.N. (2001). Lichnye neimushchestvennye prava grazhdan (poniatiye, osushchestvleniye, zashchita) [Personal non-property rights of citizens (concept, implementation, protection)]. 2-e izd., ispr. i dop. M: MZ-PRESS. 321 p.
3. Romovska Z.V. (2006). Simeinyi kodeks Ukrainy: Naukovo-praktychnyi komentar [Family Code of Ukraine: Scientific and practical commentary]. – 2-he vyd., pererob. i dop. K.: In Yure. 568 p.
4. Dzera O.V. (red) (2010). Tsyvilne pravo Ukrainy. Zahalna chastyna [Civil law of Ukraine. The general part]: pidruchnyk. 3-tie vyd., pererob. i dopov. K.: Yurinkom Inter. 976 p.
5. Pidopryhora O.A., Bobrova D.V. (red) (1995). Tsyvilne pravo. Zahalna chastyna [Civil law. The general part]. K: VDV. 430 p.

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.5.4.21>

MIĘDZYNARODOWE ZOBOWIĄZANIA UKRAINY DOTYCZĄCE DŁUGU PUBLICZNEGO I GWARANTOWANEGO PRZEZ PAŃSTWO

Hanna Skorochod

studentka

Narodowej Akademii Spraw Wewnętrznych (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-5734-2357

Skorochod@gmail.com

Adnotacja. Znaczenie artykułu polega na tym, że w badaniu kwestii długu publicznego Ukrainy, okazało się, że Ukraina znalazła się w tak trudnej sytuacji gospodarczej, kiedy jest zmuszona do odwołania się do podmiotów międzynarodowych w celu uzyskania dodatkowych źródeł finansowania wydatków budżetu państwa. Obecność zewnętrznych źródeł kredytu spowodowało pojawienie się sytuacji, w której Ukraina popadła w zależność od kredytów zewnętrznych. Ustalono, że cechy długu gwarantowanego przez państwo to: stosowany w większym stopniu w celu zapewnienia stabilnego i opłacalnego finansowania projektów: transport, infrastruktura, medycyna, badania naukowe, programy mieszkalnictwa socjalnego, projekty partnerstwa publiczno-prywatnego, sfera turystyczna i tym podobne; państwo działa jako gwarant terminowości dokonania płatności z tytułu obsługi pożyczki, a także wypełniania zobowiązań finansowych wobec pożyczkodawcy; najczęstszą formą gwarancji rządowych są: obligacje, papiery wartościowe, waluta itp.; może wystąpić dodatkowe ryzyko braku możliwości obsługi lub spłaty pożyczki; im większe zaufanie do rządu jako gwaranta spłaty długu, tym mniejsze odsetki od obsługi długu publicznego; gwarancje rządowe nie są kontrolowane jako regularne wydatki państwa; kwota gwarantowanego długu publicznego ma ukryty wpływ na politykę fiskalną państwa; niespłacony gwarantowany dług publiczny w konsekwencji jest przyczyną wzrostu długu publicznego.

Słowa kluczowe: dług publiczny, dług zagraniczny, budżet państwa, papiery wartościowe.

INTERNATIONAL COMMITMENTS OF UKRAINE TO THE STATE AND GUARANTEED BY THE STATE DEBT

Anna Skorokhod

Applicant

National Academy of Internal Affairs (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-5734-2357

Skorochod@gmail.com

Abstract. The relevance of the article is that the study of Ukraine's public debt revealed that Ukraine found itself in such a difficult economic situation when it was forced to turn to international actors to obtain additional sources of funding for the state budget. The availability of external sources of credit has led to a situation in which Ukraine has become dependent on external lending. It is determined that the features of the state guaranteed debt are: used, to a greater extent, to ensure stable and cost-effective financing of projects: transport, infrastructure, medicine, research, social housing programs, public-private partnership projects, tourism, etc.; the state acts as a guarantor of the timely payment of the loan service, as well as the fulfillment of financial obligations to the lender; the most common form of government guarantees are: bonds, securities, currency, etc.; there may be an additional risk – not the ability to service or repay the loan; the greater the trust in the government as a guarantor of debt obligations, the lower the interest rate on public debt service; state guarantees they are not controlled as regular state expenditures; the amount of guaranteed public debt has a hidden impact on the fiscal policy of the state; outstanding guaranteed public debt is a consequence of the growth of public debt.

Key words: public debt, external debt, state budget, securities.